

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ 2026

Αναγκαιότητα εκπαιδευτικού προγράμματος

Η επίπτωση του καρκίνου παραμένει ιδιαίτερα υψηλή παγκοσμίως, αποτελώντας μία από τις κύριες αιτίες νοσηρότητας και θνησιμότητας. Παράλληλα, η ραγδαία εξέλιξη της βασικής, μεταφραστικής και κλινικής έρευνας τα τελευταία έτη έχει οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στη διάγνωση, την πρόγνωση και τη θεραπευτική αντιμετώπιση των κακοήθων νεοπλασιών.

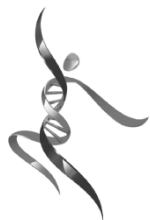
Η πρόοδος στη μοριακή βιολογία, η ανάπτυξη της αλληλούχισης νέας γενιάς (NGS), η εφαρμογή της υγρής βιοψίας, καθώς και η καθιέρωση της στοχευμένης θεραπείας και της ανοσοθεραπείας, έχουν συμβάλει καθοριστικά στη μετάβαση προς την εξατομικευμένη ογκολογική φροντίδα. Η επιλογή της κατάλληλης θεραπευτικής στρατηγικής βασίζεται πλέον σε πολύπλοκα κλινικά, παθολογοανατομικά και μοριακά δεδομένα, γεγονός που απαιτεί υψηλό επίπεδο εξειδίκευσης και συνεχούς ενημέρωσης των ιατρών.

Παράλληλα, οι σύγχρονες θεραπείες συνοδεύονται από ιδιαίτερα και συχνά απρόβλεπτα προφίλ ανεπιθύμητων ενεργειών, τα οποία διαφέρουν σημαντικά από εκείνα της κλασικής χημειοθεραπείας. Η έγκαιρη αναγνώριση και η ορθή διαχείρισή τους αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την ασφάλεια των ασθενών και την αποτελεσματικότητα της θεραπείας.

Επιπλέον, η αυξανόμενη πολυπλοκότητα της ογκολογικής φροντίδας καθιστά απαραίτητη τη στενή συνεργασία μεταξύ ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων, εργαστηριακών επιστημόνων και επαγγελματιών υγείας, στο πλαίσιο μιας διεπιστημονικής προσέγγισης.

Με βάση τα ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι η συνεχής, οργανωμένη και υψηλού επιπέδου εκπαίδευση των Παθολόγων-Ογκολόγων και των συναφών ειδικοτήτων αποτελεί βασική προϋπόθεση για την παροχή σύγχρονης, ασφαλούς και ποιοτικής φροντίδας στους ασθενείς με καρκίνο, σύμφωνα με τα διεθνή επιστημονικά δεδομένα και τις κατευθυντήριες οδηγίες.

Σκοπός εκπαιδευτικού προγράμματος

Σκοπός του παρόντος εκπαιδευτικού προγράμματος είναι η συστηματική και ολοκληρωμένη εκπαίδευση των ειδικευόμενων και ειδικευμένων ιατρών της Παθολογικής Ογκολογίας, καθώς και ιατρών συναφών ειδικοτήτων, με στόχο την ενίσχυση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της κλινικής τους κρίσης στον ταχέως εξελισσόμενο τομέα της Ογκολογίας.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ενημέρωση των συμμετεχόντων σύμφωνα με τις σύγχρονες διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες και τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα, καθώς και στην υποστήριξη της εφαρμογής τους στην καθημερινή κλινική πράξη.

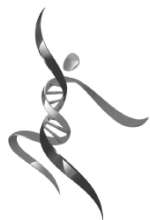
Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ορθολογική λήψη θεραπευτικών αποφάσεων, στη διαχείριση των ανεπιθύμητων ενεργειών, στην αξιολόγηση των μοριακών και βιολογικών δεικτών, καθώς και στην εξατομίκευση της θεραπευτικής προσέγγισης.

Παράλληλα, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση της διεπιστημονικής συνεργασίας μεταξύ κλινικών και εργαστηριακών ιατρών και στη δημιουργία ενός πλαισίου ανταλλαγής γνώσεων και εμπειριών, με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας.

Τέλος, το πρόγραμμα συμβάλλει στη διαρκή επαγγελματική ανάπτυξη των συμμετεχόντων και στην καλλιέργεια κουλτούρας δια βίου εκπαίδευσης στον χώρο της Ογκολογίας.

Λίστα εισηγητών εκπαιδευτικών διαλέξεων

Αθανάσιος Κωτσάκης	Καθηγητής Παθολογίας Ογκολογίας ΠΓΝΛ
Εμμανουήλ Σαλούστρος	Αν. Καθηγητής Ογκολογίας ΠΓΝΛ
Φίλιππος Κοΐνης	Επ. Καθηγητής Παθολογίας Ογκολογίας ΠΓΝΛ
Κωνσταντίνος Τσαπακίδης	Επ. Καθηγητής Παθολογίας Ογκολογίας ΠΓΝΛ
Βασίλειος Παπαδόπουλος	Επιμελητής Α΄ Παθολογικής Ογκολογίας ΠΓΝΛ
Ιωάννης Σαμαράς	Επιμελητής Β΄ Παθολογικής Ογκολογίας ΠΓΝΛ
Αλεξάνδρα Μάρκου	Επιμελήτρια Β΄ Παθολογικής Ογκολογίας, ΠΓΝΛ
Αλέξανδρος Κόκκαλης	Επιμελητής Β΄ Παθολογικής Ογκολογίας ΠΓΝΛ
Ευαγγελία Χαντζάρα	Παθολόγος- Ογκολόγος. Επ.συνεργάτις Ογκολογικής κλινικής, ΠΓΝΛ
Χρυσοβαλάντης Αϊδαρίνης	Παθολόγος- Ογκολόγος. Επ.συνεργάτις Ογκολογικής κλινικής, ΠΓΝΛ
Αλέξανδρος Λαζάρου	Παθολόγος- Ογκολόγος. Επ.συνεργάτις Ογκολογικής κλινικής, ΠΓΝΛ
Γεώργιος Χριστοδουλόπουλος	Ειδικευόμενος Παθολογικής Ογκολογίας, ΠΓΝΛ

Σταματία Περήφανου - Σωτήρη

Δημήτριος Βερβενιώτης

Μαρία Σμαραγδή Βλάχου

Βασιλική Ράμμου

Γεώργιος Κουκούλης

Μαρία Ιωάννου

Αναστάσιος Κουτσόπουλος

Γεώργιος Βασιλόπουλος

Νικόλαος Γιαννακούλας

Γεώργιος Κύργιας

Κων/νος Τεπετές

Γεώργιος Τζοβάρας

Δημήτριος Ζαχαρούλης

Αντιγόνη Πουλτσίδη

Χρίστος Παπαδημητρίου

Αθανάσιος Αργύρης

Γεώργιος Χαμηλός

Βασίλειος Γεωργούλιας

Ιωάννης Πατέρας

Ιωάννης Μεταξάς

Νίκη Καραχάλιου

Κωνσταντίνος Μπαξεβάνης

Αναστασία Ξαγαρά

Ειδικευόμενη Παθολογικής Ογκολογίας, ΠΓΝΛ

Ειδικευόμενος Παθολογικής Ογκολογίας, ΠΓΝΛ

Ειδικευόμενη Παθολογικής Ογκολογίας, ΠΓΝΛ

Ειδικευόμενη Παθολογικής Ογκολογίας, ΠΓΝΛ

Ομότιμος Καθηγητής Παθολογικής Ανατομικής ΠΓΝΛ

Καθηγήτρια Παθολογικής Ανατομικής ΠΓΝΛ

Καθηγητής Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή, Παν/μιου Κρήτης

Καθηγητής Αιματολογίας ΠΓΝΛ

Καθηγητής Αιματολογίας ΠΓΝΛ

Καθηγητής Ακτινοθεραπείας ΠΓΝΛ

Καθηγητής Γεν. Χειρουργικής ΠΓΝΛ

Καθηγητής Χειρουργικής ΠΓΝΛ

Καθηγητής Γεν. Χειρουργικής ΠΓΝΛ

Αν. Καθηγήτρια Γεν. Χειρουργικής ΠΓΝΛ

Ομότιμος Καθηγητής Ογκολογίας, ΕΚΠΑ

Καθηγητής Παθ. Ογκολογίας, Πανεπιστήμιο Thomas Jefferson, Philadelphia, USA & Νοσοκομείο Υγεία, Αθήνα

Καθηγητής Παρασιτολογίας, Παν/μιο Κρήτης

Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας - Ογκολογίας Παν/μιο Κρήτης

Αν. Καθηγητής Ιστολογίας-Εμβρυολογίας, ΕΚΠΑ

Senior Physician, Department of Oncology / Hematology, Kantonsspital Graubünden, Chur, Switzerland

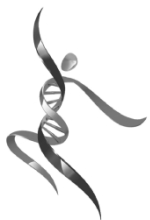
Medical oncologist, Translational Research Unit in the "Instituto Oncológico Dr. Rosell", Spain

Δ/ντης Κέντρου Ανοσολογίας και Ανοσοθεραπείας του

Καρκίνου στο Αντικαρκινικό-Ογκολογικό Νοσοκομείο Αθηνών "Άγιος Σάββας"

Βιολόγος/Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Ανοσολογίας του καρκίνου, Εργαστήριο Ογκολογίας, Ιατρική Σχολή

Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Λάρισα

Γαλάτεια Καλλέργη

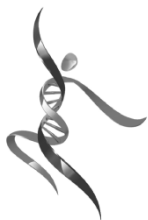
Απόστολος Κλινάκης

Ευρύκλεια Λιανίδου

Αθηνά Μάρκου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Βιοχημείας, Τμήμα Βιολογίας,
Τομέας Γενετικής Βιολογίας Κυττάρου, Πανεπιστήμιο Πάτρας
Ερευνητής Α', Δ/ντης τμήματος Βιολογίας του Καρκίνου,
Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
(ΙΙΒΕΑΑ)

Καθηγήτρια Αναλυτικής Χημείας – Κλινικής Χημείας, Τμήμα
Χημείας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Επ. Καθηγήτρια Αναλυτικής Χημείας – Κλινικής Χημείας,
Τμήμα Χημείας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ο ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Περιλαμβάνει σειρά διαλέξεων σε θέματα σχετικά με τις σύγχρονες εξελίξεις στην κλινική και εργαστηριακή ογκολογία, σημεία αιχμής της σύγχρονης έρευνας, ανάδειξη των δυσκολιών σε κλινικό και εργαστηριακό επίπεδο. Απευθύνεται σε ειδικευμένους και ειδικευόμενους ιατρούς της Παθολογικής Ογκολογικής Κλινικής, αλλά και της Παθολογικής Ανατομικής, της Χειρουργικής Ογκολογίας και άλλων συναφών με τη Ογκολογία ειδικοτήτων.

Ιανουάριος 2026

Θέματα: Βασικές αρχές συστηματικής θεραπείας συμπαγών όγκων

1. Σύγχρονες αρχές χημειοθεραπείας: μηχανισμοί δράσης
2. Νεότερα δεδομένα στην ανοσοθεραπεία
3. Στοχευμένες θεραπείες και επιλογή ασθενών
4. Ορμονοθεραπεία και συνδυασμοί θεραπείας
5. Υποστηρικτική αγωγή στη συστηματική θεραπεία

Φεβρουάριος 2026

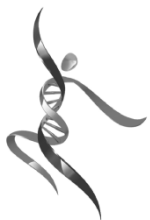
Θέματα: Επείγουσες καταστάσεις στην Ογκολογία/ τοξικότητα θεραπειών

1. Ογκολογικά επείγοντα
2. Παρανεοπλασματικά σύνδρομα
3. Τοξικότητα χημειοθεραπείας και στοχευμένων θεραπειών
4. Τοξικότητα ανοσοθεραπείας
 - καρδιολογικές επιπλοκές
 - ενδοκρινολογικές διαταραχές
 - νευρολογικές και μυοσκελετικές τοξικότητες
 - γαστρεντερικές επιπλοκές
 - πνευμονίτιδα
 - δερματικές αντιδράσεις
5. Λοιμώξεις σε ογκολογικούς ασθενείς

Μάρτιος 2026

Θέματα: Υποστήριξη ογκολογικού ασθενούς

1. Διατροφική υποστήριξη
2. Ψυχολογική υποστήριξη
3. Διατήρηση γονιμότητας
4. Κύηση και καρκίνος
5. Προστασία προσωπικών δεδομένων

6. Κόστος και βιωσιμότητα της ογκολογικής φροντίδας

Απρίλιος 2026

Θέματα: Μοριακή ογκολογία και εξατομικευμένη ιατρική

1. Μοριακός χαρακτηρισμός συμπαγών όγκων
2. Ογκογονίδια και ογκοκατασταλτικά γονίδια
3. Αλληλούχιση νέας γενιάς (NGS): εφαρμογές και περιορισμοί
4. Υγρή βιοψία και ctDNA
5. Precision medicine στην κλινική πράξη

Μάιος 2026

Θέματα: Ανοσολογία και ανοσοθεραπεία του καρκίνου

1. Βασικές αρχές ανοσολογίας του καρκίνου
2. Ανοσολογικοί βιοδείκτες
3. Φορτίο μεταλλάξεων και γονιδιακές υπογραφές
4. Μικροβίωμα και ανοσοθεραπεία
5. Μηχανισμοί αντίστασης
6. Συνδυασμοί ανοσοθεραπείας
7. Τρόποι παρακολούθησης της ανοσολογικής απάντησης

Εργαστηριακή ενότητα (διαδραστική εκπαίδευση)

- Πρακτική εξάσκηση στις τεχνικές **ανίχνευσης γονιδιακών μεταλλάξεων** με χρήση τεχνολογιών **αλληλούχισης νέας γενιάς (NGS)**.
- Επίδειξη εργαστηριακών διαδικασιών για την **προετοιμασία, ανάλυση και ερμηνεία** δειγμάτων μοριακής ογκολογίας.
- Εφαρμογή της θεωρητικής γνώσης στην **προσωποποιημένη θεραπεία** μέσω παρουσίασης πραγματικών περιστατικών (case-based discussion).

Ιούνιος 2026

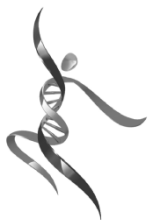
Θέματα: Καρκίνος μαστού

1. Μοριακοί υπότυποι
2. Συμπληρωματική θεραπεία
3. Μεταστατικός καρκίνος μαστού
4. Νεότερες anti-HER2 θεραπείες
5. Αντίσταση στην ορμονοθεραπεία
6. CDK4/6 αναστολείς
7. PI3K/AKT/mTOR μονοπάτι

Σεπτέμβριος 2026

Θέματα: Καρκίνος πνεύμονα

1. Στοχευμένες θεραπείες σε MMKP
2. Ανοσοθεραπεία στον καρκίνο πνεύμονα

3. Νεότερα δεδομένα αγγειογένεσης
4. Σταδιοποίηση και restaging
5. Αντιμετώπιση σταδίου III
6. Μοριακός έλεγχος και βιοδείκτες

Εργαστηριακή ενότητα (πρακτική εφαρμογή)

- Εισαγωγή στις τεχνικές **ροής κυττάρων (flow cytometry)** και **ανοσοφαινοτυπικής ανάλυσης** για τη μελέτη του ανοσολογικού μικροπεριβάλλοντος των όγκων.
- Πρακτική εξάσκηση στη χρήση **αντισωμάτων και αντιδραστηρίων εκπαίδευσης** για την αναγνώριση κυτταρικών πληθυσμών.
- Παρουσίαση μεθοδολογίας για την **ανίχνευση γονιδιακών μεταλλάξεων** σε δείγματα καρκίνου του πνεύμονα με σύγχρονες μοριακές τεχνικές.
- Εστίαση στη **διασύνδεση των εργαστηριακών ευρημάτων με τη θεραπευτική επιλογή** και την παρακολούθηση της ανταπόκρισης.

Στόχος: Εξοικείωση των ογκολόγων με τα **εργαστηριακά εργαλεία του precision oncology** και την πρακτική αξιολόγηση βιοδεικτών θεραπευτικής ανταπόκρισης.

Οκτώβριος 2026

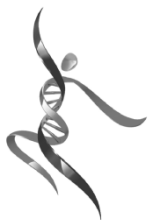
Θέματα: Μελάνωμα/Σάρκωμα

1. Στόχευση των BRAF μεταλλάξεων στο μελάνωμα
2. Ανοσοθεραπεία του μελανώματος
3. Νεότερα δεδομένα στη συμπληρωματική θεραπεία
4. Συνδυασμοί των αναστολέων BRAF/MEK με ανοσοθεραπεία
5. Μοριακή ταυτοποίηση σαρκωμάτων- αντιμετώπιση
6. GIST

Νοέμβριος 2026

Θέματα: Καρκίνος του γαστρεντερικού συστήματος

1. BRAF μεταλλαγμένος καρκίνος παχέος εντέρου
2. Ο ρόλος του RAS, MSI στην επιλογή της θεραπείας
3. Δεξιό vs αριστερό κόλον
4. HER2+ καρκίνος στομάχου και παχέος εντέρου
5. Χειρουργική αντιμετώπιση καρκίνου στομάχου
6. Ο σημαντικός ρόλος συνεργασίας ογκολόγου, χειρουργού και ακτινοθεραπευτή στην αντιμετώπιση του καρκίνου του ορθού

Εταιρεία Κλινικής και Εργαστηριακής Έρευνας στην Ογκολογία

7. Ενδείξεις εισαγωγικής θεραπείας στους όγκους του γαστρεντερικού
8. Νεότερα δεδομένα για τον καρκίνο του παγκρέατος

Δεκέμβριος 2026

Θέματα: Καρκίνος ουροποιογενετικού συστήματος

1. Βασική βιολογία καρκίνου προστάτη
2. Αντιανδρογόνα νέας γενιάς και Μηχανισμοί αντίστασης
3. Αλληλουχία θεραπείας στο ορμονο-άντοχο καρκίνο προστάτη
4. Αλληλουχία θεραπείας στον καρκίνο του νεφρού
5. Καρκίνος ουροδόχου κύστης τοπικά εκτεταμένος: αντιμετώπιση
6. Νεότερα δεδομένα ανοσοθεραπείας στον καρκίνο του ουροποιητικού

Αυτή η εκπαιδευτική δραστηριότητα υποστηρίζεται οικονομικά από τις εταιρείες:

